

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาดใหญ่
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พุทธศักราช 2558

โดยที่เป็นการสมควร เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 เรื่องกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 34 (2) แห่งพระราชบัญญัติอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 สภามหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ ในการประชุม ครั้งที่ 2 /2558 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2558 จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช 2558”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2557 บรรดา กฎ ระเบียบ คำสั่งหรือประกาศอื่นใดที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายถึง มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่
“สภามหาวิทยาลัย”	หมายถึง สภามหาวิทยาลัยมหาดใหญ่
“อธิการบดี”	หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาดใหญ่
“คณบดี”	หมายถึง คณบดีแต่ละคณะที่มีการจัดการเรียนการสอน

ระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะ”	หมายถึง คณะที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา
“บัณฑิตศึกษา”	หมายถึง การศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี
“สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย”	หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกับหลักสูตร

บัณฑิตศึกษาที่ดำเนินการ โดยคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่บริหารการศึกษา การออก ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ การสอบวิทยานิพนธ์ /สารนิพนธ์ การแต่งตั้งกรรมการสอบ

การเสนอรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาและการให้บริการการศึกษาด้านต่างๆ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายถึง คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยอธิการบดี ประกอบด้วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธาน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นรองประธาน คณบดี ผู้อำนวยการหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย เป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำกับควบคุมมาตรฐาน และการดำเนินงานการจัดการศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ระดับบัณฑิตศึกษาที่สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยรับผิดชอบ ทั้งนี้ อาจมีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ” หมายถึง คณะกรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำการบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของคณะ ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยและผู้อำนวยการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เป็นกรรมการ เลขานุการคณะเป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ อาจมีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายถึง คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยอธิการบดี ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย เป็นกรรมการ อาจารย์ประจำหลักสูตรนั้นๆ เป็นกรรมการ เลขานุการคณะเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่ควบคุม ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน ทั้งนี้ อาจมีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

“ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา” หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยอธิการบดีให้รับผิดชอบการดำเนินงานหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน

“ผู้ทรงคุณวุฒิ” หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถจนเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ๆ อาจเป็นบุคคลภายในมหาวิทยาลัยหรือภายนอกมหาวิทยาลัยก็ได้

“สาขาวิชา” หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ตั้งกวดอยู่ในภาควิชาใด หรือสาขาวิชาใด หรือคณะใดคณะหนึ่ง

ข้อ 5 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้และมีอำนาจออกประกาศหรือ คำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้อธิการบดีวินิจฉัยสั่งการ และให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด 1 ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ 6 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานกับหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่ดำเนินการโดยคณะต่างๆ ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

6.2 คณะสามารถจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกับคณะหรือบัณฑิตวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาอื่นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 7 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตในระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 มีระยะเวลาแต่ละภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคการศึกษาฤดูร้อนได้ โดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงในแต่ละรายวิชาให้ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษามีสัดส่วนเทียบเคียงกัน กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาค คือ ภาคปกติและภาคสมทบ

ข้อ 8 “หน่วยกิต” หมายถึง หน่วยที่แสดงปริมาณการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

8.1 รายวิชาที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาคให้นับเป็น 1 หน่วยกิต

8.2 รายวิชาที่ใช้เวลาปฏิบัติทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาคให้นับเป็น 1 หน่วยกิต

8.3 รายวิชาที่ใช้เวลาฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาคให้นับเป็น 1 หน่วยกิต

8.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาคให้นับเป็น 1 หน่วยกิต

8.5 การศึกษาค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาคให้นับเป็น 1 หน่วยกิต

หมวด 2

หลักสูตรการศึกษา

ข้อ 9 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาแบ่งเป็น 4 ระดับ มีโครงสร้าง ดังนี้

9.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

9.2 หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยจัดเป็น 2 แผน ดังนี้

9.2.1 แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมี 2 แบบ คือ

9.2.1.1 แบบ ก (1) ทำวิทยานิพนธ์จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และหลักสูตรอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นประกอบได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด ทั้งนี้ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

9.2.1.2 แบบ ก (2) ประกอบด้วย หน่วยกิตรายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

9.2.2 แผน ข เป็นการศึกษาที่เน้นการเรียนรายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ให้มีการศึกษาค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต หรือสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

9.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

9.4 หลักสูตรปริญญาเอกเน้นการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนานักสังคมและนักวิชาชีพชั้นสูง แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ ดังนี้

9.4.1 แบบ 1 เน้นการวิจัยโดยการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มเติมก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิตแต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

9.4.1.1 แบบ 1.1 นักศึกษาวุฒิปริญญาโทจะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

9.4.1.2 แบบ 1.2 นักศึกษาวุฒิปริญญาตรีจะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 1.1 และ 1.2 จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

9.4.2 แบบ 2 เน้นการวิจัยโดยการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพและศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

9.4.2.1 แบบ 2.1 นักศึกษาวุฒิปริญญาโทจะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

9.4.2.2 แบบ 2.2 นักศึกษาวุฒิปริญญาตรีจะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 2.1 และแบบ 2.2 จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

ข้อ 10 ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษากำหนด ดังนี้

10.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงให้ใช้ระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 ปีการศึกษาแต่ไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

10.2 หลักสูตรปริญญาโทให้ใช้ระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา อย่างน้อย 1.5 ปีการศึกษา แต่ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

10.3 หลักสูตรปริญญาเอกให้ใช้ระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา ดังนี้

10.3.1 สำหรับนักศึกษาวุฒิปริญญาตรี ใช้ระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรอย่างน้อย 3 ปีการศึกษาแต่ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา กรณีไม่จบการศึกษาสามารถต่อเวลาได้คราวละ 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี

10.3.2 สำหรับนักศึกษาวุฒิปริญญาโทใช้ระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรอย่างน้อย 3 ปีการศึกษาแต่ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

10.4 การต่อระยะเวลาการศึกษาให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณบดีโดยการอนุมัติของอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย

หมวด 3

คณาจารย์บัณฑิตศึกษา

ข้อ 11 คณาจารย์บัณฑิตศึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษา สอน สอบและหรือควบคุมการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือโครงการของนักศึกษาตลอดจนรักษามาตรฐานทางวิชาการ

11.1 คณาจารย์บัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย อาจารย์ประจำ และอาจารย์พิเศษ

11.1.1 อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่หลักทางด้าน การสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน

11.1.2 อาจารย์พิเศษ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ แต่มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งของอาจารย์ประจำ

11.2 หลักสูตรที่เปิดสอนต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้นไม่น้อยกว่า 5 คน โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

11.2.1 ในกรณีที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้อาจารย์ประจำผู้ใดเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งแล้ว มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้อาจารย์ประจำผู้นั้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่เป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ (Multidisciplinary Curriculum) ได้อีก 1 หลักสูตร โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่ได้ประจำอยู่แล้ว

11.2.2 ในกรณีที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้อาจารย์ประจำผู้ใดผู้หนึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับปริญญาโท หรือ ปริญญาเอก หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งแล้ว มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้อาจารย์ประจำผู้นั้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรในระดับปริญญาเอกหรือปริญญาโท ในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันได้อีก 1 หลักสูตร

11.3 อาจารย์ของแต่ละหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

11.3.1 หลักสูตรปริญญาโท

11.3.1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาอื่นที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 3 คน

11.3.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มี 2 ประเภท ดังนี้

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักต้องเป็นอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนั้นมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง และเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนผู้ทรงคุณวุฒิอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้โดยอนุโลม

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

11.3.1.3 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องประกอบด้วย อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อนึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ แต่ต้องไม่เป็นประธานกรรมการและต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้ง

11.3.1.4 อาจารย์ผู้สอนต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

11.3.2 หลักสูตรปริญญาเอก

11.3.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 3 คน

11.3.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มี 2 ประเภท ดังนี้

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักต้องเป็นอาจารย์ประจำมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

11.3.2.3 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและมีประสบการณ์ในการทำวิจัย ที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

11.3.2.4 อาจารย์ผู้สอนต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

11.3.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนให้เป็นไปตามข้อ 11.3.1.1 และข้อ 11.3.1.4 โดยอนุโลม

11.4 มหาวิทยาลัยต้องเปิดเผยข้อมูลรายชื่อและคุณวุฒิของอาจารย์ในแต่ละหลักสูตรทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษในแต่ละภาคการศึกษา

11.5 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีภาระหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามประเมินผลหลักสูตรและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร

11.6 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ หมายถึง บุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเป็นบุคลากรที่ไม่อยู่ในสายวิชาการ หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยโดยไม่ต้องพิจารณาด้านคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักต้องเป็นบุคลากรประจำในมหาวิทยาลัยเท่านั้น

ส่วนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมนั้น อาจเป็นบุคลากรประจำในมหาวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในสาขาวิชานั้น เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานหรือระดับกระทรวงหรือวงการวิชาชีพด้านนั้น ๆ เทียบได้ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งระดับ 9 ขึ้นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด

ในกรณีหลักสูตรปริญญาเอกไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ผู้สอนที่ได้รับคุณวุฒิปริญญาเอกหรือไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในสาขาวิชาที่เปิดสอน สถาบันอุดมศึกษาอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแทนเป็นกรณีๆ ไปโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา และต้องแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้รับทราบการแต่งตั้งนั้นด้วย

สำหรับผู้ที่ได้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ (ประเภทวิชาการ) และศาสตราจารย์พิเศษ ให้ประเมินผลงานทางวิชาการเทียบเคียงได้ ถ้ามีผลงานของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่เทียบเคียงและยอมรับให้เทียบเท่ากับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา

ข้อ 12 คณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ให้ผู้อำนวยการหลักสูตรเสนอต่ออธิการบดีหรือผู้ที่ถือการบดีมอบหมาย เพื่อแต่งตั้งอาจารย์ประจำในสาขาวิชา จำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 1 คน เป็นกรรมการ โดยให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการดำเนินการสอบและประเมินผลการสอบ ผลการสอบผ่านให้ถือมติเสียงข้างมากของกรรมการและส่งผลการสอบต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย ภายใน 15 วัน หลังจากเสร็จสิ้นการสอบ

ข้อ 13 ให้ผู้อำนวยการหลักสูตรเสนอต่ออธิการบดีหรือผู้ที่ถือการบดีมอบหมาย เพื่อแต่งตั้งอาจารย์ประจำในสาขาวิชาเป็นคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ทำหน้าที่ ประเมินคุณสมบัติที่แสดงให้เห็นว่าผู้สอบมีความเหมาะสมและสามารถเรียนระดับปริญญาเอกจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้

หมวด 4

การรับเข้าเป็นนักศึกษาและสภาพนักศึกษา

ข้อ 14 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

14.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรปริญญาโทจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ. หรือมหาวิทยาลัยรับรองและมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

14.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ. และหรือมหาวิทยาลัยรับรองและมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

14.3 หลักสูตรปริญญาเอกจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. หรือมหาวิทยาลัยรับรองและมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 15 วิธีการรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

15.1 การรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษานี้ใช้วิธีการคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยอาจมีการตรวจคุณสมบัติ การสอบคัดเลือกหรือการพิจารณาคัดเลือก ทั้งนี้การกำหนดวิธีการและเกณฑ์ในการคัดเลือกให้เป็นไปตามข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

15.2 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้รับนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นเป็นนักศึกษาลงทะเบียนศึกษารายวิชาของมหาวิทยาลัยเพื่อนำหน่วยกิตไปกีดรวมกับหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่ตนสังกัดได้ โดยต้องพิจารณาตามระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

15.3 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอาจพิจารณาอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่นักศึกษา (Audit) ลงทะเบียนศึกษารายวิชาโดยไม่คิดหน่วยกิตได้ แต่บุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 15 และต้องปฏิบัติตามข้อระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย รวมทั้งต้องชำระเงินตามระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

15.4 นักศึกษาอาจลงทะเบียนศึกษารายวิชาของสถาบันอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับรองเพื่อนำหน่วยกิตมาเทียบหรือโอนในหลักสูตรที่นักศึกษาศึกษาอยู่ได้ โดยต้องดำเนินการ ดังนี้

15.4.1 นักศึกษาต้องยื่นคำร้องต่ออธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาและคณบดี เพื่อพิจารณารายวิชา ที่นักศึกษาลงทะเบียนศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น โดยแนบรายวิชาและคำอธิบายรายวิชาประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้รายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนศึกษานั้นต้องมีเนื้อหาเหมือนหรือใกล้เคียงกับรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสามในสี่

15.4.2 ในภาคการศึกษาใดมีนักศึกษาได้รับอนุมัติให้ไปลงทะเบียนศึกษารายวิชาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นโดยไม่ลงทะเบียนศึกษารายวิชาของมหาวิทยาลัยเลย นักศึกษาจะต้องดำเนินการรักษาสภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัยด้วย มิฉะนั้นนักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

15.4.3 เมื่อสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่นักศึกษาลงทะเบียนศึกษารายวิชาได้ประมวผลการศึกษาเรียบร้อยแล้ว ให้นักศึกษาแจ้งผลการศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งออกโดยสถาบันอุดมศึกษานั้น ต่อนายทะเบียนมหาวิทยาลัยโดยตรง

15.4.4 การลงทะเบียนศึกษารายวิชาของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นจะต้องเป็นไปตามระเบียบของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ ด้วย

ทั้งนี้นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนศึกษารายวิชาของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนศึกษารายวิชาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นนั้น โดยไม่รวมการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ต้องไม่เกิน 1 ใน 3 ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดในหลักสูตรที่นักศึกษาศึกษาในมหาวิทยาลัย

ข้อ 16 การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

16.1 ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษามีสภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว

16.2 ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาด้วยตนเอง โดยนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมารายงานตัวต่อนายทะเบียนมหาวิทยาลัยพร้อมชำระเงินตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

16.3 ผู้สมัครเป็นนักศึกษาที่ไม่มาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนดถือว่าสละสิทธิ์ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา เว้นแต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันที่กำหนดให้รายงานตัวและเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จะต้องมารายงานตัวต่อมหาวิทยาลัยภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดให้มารายงานตัว

16.4 ผู้สมัครที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใดและระบบการศึกษาใดต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรหรือระบบการศึกษานั้น

16.5 ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาหลักสูตรใดเกินกว่าหนึ่งวิชาเอกหรือสาขาวิชาในระบบการศึกษาหนึ่งในปีการศึกษาเดียวกันไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิการบดี แต่นักศึกษาที่ศึกษาวิชาเอกหรือสาขาวิชาหนึ่งในภาคปกติอาจขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาเข้าศึกษาวิชาเอกหรือสาขาวิชาอื่นใน ภาคสมทบได้

ข้อ 17 สภาพนักศึกษาและการเปลี่ยนสภาพนักศึกษา

17.1 สภาพการจัดการศึกษา นักศึกษาแบ่งเป็น 2 สภาพ ดังนี้

17.1.1 นักศึกษาภาคปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษา 2 ภาคการศึกษา (ระบบทวิภาค) คือ ภาคการศึกษาที่ 1 และ ภาคการศึกษาที่ 2 ทั้งนี้มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคการศึกษาดูเรียน ด้วยตามแต่กรณี

17.1.2 นักศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา โดยมีเวลาเรียนภาคค่ำหรือวันเสาร์-อาทิตย์

17.2 สภาพการรับเข้าศึกษา นักศึกษาจะมีสภาพใดสภาพหนึ่งต่อไปนี้

17.2.1 นักศึกษาสามัญ ได้แก่ ผู้สมัครที่ผ่านการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระดับบัณฑิตศึกษา

17.2.2 นักศึกษาทดลองศึกษา ได้แก่ ผู้สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าทดลองศึกษาในภาคการศึกษาแรกของปีการศึกษาตามเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเฉพาะกาล

17.2.3 นักศึกษาร่วมศึกษา (Audit) ได้แก่ ผู้สมัครที่มหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาพิจารณาอนุมัติให้ลงทะเบียนศึกษารายวิชาตามข้อ 15.3

17.2.4 นักศึกษาปริญญาเอก (Doctoral Candidate) ได้แก่ นักศึกษาสามัญหลักสูตรปริญญาเอกที่สอบผ่านการวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และได้รับอนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว

17.3 การเปลี่ยนสภาพนักศึกษา

17.3.1 ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็น อธิการบดีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอนุมัติให้นักศึกษาภาคปกติเปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาภาคสมทบได้ ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนักศึกษาภาคสมทบ

17.3.2 นักศึกษาภาคสมทบ จะเปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาภาคปกติไม่ได้

17.3.3 นักศึกษาทดลองศึกษาที่เข้าศึกษาในภาคการศึกษาแรกและสอบได้ค่าระดับคะแนน แต่ละรายวิชาไม่ต่ำกว่า B และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 ให้เปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาสามัญได้เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรก

ข้อ 18 การโอนหน่วยกิต/รายวิชา

18.1 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรปริญญาโท หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาเอกอาจขอ โอนหน่วยกิต/รายวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกันที่เคยศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาใด ๆ ที่ทางราชการให้การรับรองโดยนับหน่วยกิต/รายวิชาที่ขอโอนเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรที่กำลังศึกษาได้โดยไม่ต้องเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกและจำนวนหน่วยกิต/รายวิชาที่ขอโอนต้องไม่เกิน 1 ใน 3 ของจำนวนหน่วยกิต/รายวิชาทั้งหมดในหลักสูตรที่ศึกษา (หลักสูตรที่รับโอน) ซึ่งการโอนหน่วยกิตรายวิชาสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์จะกระทำไม่ได้

18.2 ผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันสามารถเทียบโอนโดยการยกเว้นหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตรที่เข้าศึกษา

18.3 การโอนหน่วยกิต/รายวิชาต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการหลักสูตรที่รับโอนและได้รับอนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่ถือการบดิมอบหมาย

ข้อ 19 การเปลี่ยนวิชาเอกหรือสาขาวิชา

19.1 นักศึกษาที่เข้าศึกษาวิชาเอกหรือสาขาวิชาใดถ้ามีความประสงค์จะเปลี่ยนวิชาเอกหรือสาขาวิชากระทำได้โดยการสอบคัดเลือกใหม่

19.2 ระยะเวลาการศึกษาของนักศึกษาที่เปลี่ยนวิชาเอกหรือสาขาวิชาให้นับตั้งแต่เริ่มต้นเข้าศึกษาวิชาเอกหรือสาขาวิชาใหม่

19.3 การโอนหน่วยกิตต่อรายวิชาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ 20 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่กำลังศึกษาในหลักสูตรที่มีระดับและมาตรฐานเทียบเคียงกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยได้ตามระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนนักศึกษา

ข้อ 21 การเทียบโอนหน่วยกิตในรายวิชาวิทยานิพนธ์ให้เทียบเป็นจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรและระดับชั้นการศึกษาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยซึ่งรวมกันไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ให้ครบจำนวนหน่วยกิตจึงจะสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาพิจารณาเทียบโอนจำนวนหน่วยกิตในรายวิชา การค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์เสนอความเห็นต่ออธิการบดี เพื่อพิจารณาสั่งการและการตัดสินใจของอธิการบดีให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด 5 การลงทะเบียน

ข้อ 22 การลงทะเบียนเรียน

22.1 การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

22.1.1 กำหนดวันและวิธีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

22.1.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาจะสมบูรณ์ต่อเมื่อนักศึกษาได้ชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาเรียบร้อยแล้ว ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

22.1.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาใดต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เป็นจำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

22.1.4 นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัยจะไม่มีสิทธิ์เรียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย แต่ทั้งนี้ นักศึกษาต้องลงทะเบียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ภายใน 2 สัปดาห์นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติหรือภายใน 1 สัปดาห์แรกสำหรับภาคการศึกษาฤดูร้อนโดยนักศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนล่าช้าตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

22.1.5 นักศึกษาต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเลือกและหรือลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา หากรายวิชาในหลักสูตรมีข้อกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน นักศึกษาต้องเรียนและสอบผ่านรายวิชาที่กำหนดไว้ก่อนจึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นได้

22.2 การลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ให้นักศึกษาดำเนินการได้เมื่อได้รับอนุมัติและหรือเสนอชื่อเรื่องต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาและหรือต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแล้ว การสอบเพื่อพิจารณาโครงร่างสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ จะดำเนินการได้เมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์แล้วเท่านั้น

22.3 การลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา

22.3.1 ในการลงทะเบียนรายวิชา นักศึกษาต้องลงทะเบียนไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อน นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนภาคปกติน้อยกว่า 8 หน่วยกิต อาจกระทำได้ในกรณีที่รายวิชาที่เหลือตามหลักสูตรมีน้อยกว่า 8 หน่วยกิตและกรณีนักศึกษาลงทะเบียนมากกว่า 15 หน่วยกิตในภาคปกติสามารถกระทำได้เฉพาะในภาคเรียนสุดท้ายที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้สามารถลงทะเบียนเพิ่มได้ไม่เกิน

ครึ่งหนึ่งของ หน่วยกิตปกติในภาคการศึกษานั้นๆ กรณีลงทะเบียนเรียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ต้องได้รับการอนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย

22.3.2 ในการลงทะเบียนรายวิชาสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สามารถลงทะเบียนเรียนได้ภาคละไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ถ้าหากเป็นภาคการศึกษาสุดท้ายที่จบการศึกษา สามารถลงทะเบียนเรียนได้น้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ได้ โดยขออนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย

22.4 ในกรณีที่มีความจำเป็นอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายอาจอนุมัติให้นักศึกษาภาคปกติลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่จัดสำหรับภาคสมทบได้ โดยการเสนอของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องชำระค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นเช่นเดียวกับนักศึกษาภาคสมทบ นักศึกษาภาคสมทบจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่จัดสำหรับนักศึกษาภาคปกติได้ โดยชำระค่าลงทะเบียนในอัตราของนักศึกษาภาคสมทบ

22.5 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับที่ต่ำกว่า โดยไม่นับหน่วยกิตและไม่นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ โดยชำระค่าลงทะเบียนเรียนไม่เกินครึ่งหนึ่งของค่าเล่าเรียนปกติ

22.6 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit) นักศึกษาจะลงทะเบียนได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น โดยต้องชำระค่าหน่วยกิตตามระดับของรายวิชาที่เรียนให้บันทึกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษในระเบียบ (Record) ตรงช่องผลการเรียนว่า “AUD” โดยไม่นับหน่วยกิต เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้นเท่านั้น ทั้งนี้ อาจารย์ผู้สอนต้องระบุลงในใบส่งผลการเรียนให้ชัดเจน

ข้อ 23 การขอลอนหรือการเพิ่มรายวิชาที่จะเรียนต้องกระทำภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายใน 1 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน กรณีขอลอนรายวิชาที่ดำเนินการก่อนวันสอบปลายภาคการศึกษาวันแรกตามกำหนดของมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 2 วันทำการจะได้รับการบันทึกผลการเรียนเป็น “W” ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและการอนุมัติจากผู้อำนวยการหลักสูตร

ข้อ 24 การขอคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชา

24.1 รายวิชาใดที่มหาวิทยาลัยประกาศงดการเรียนทั้งภาคการศึกษา นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นมีสิทธิขอคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าวได้เต็มจำนวน

24.2 หลังจากนักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน ประจำภาคการศึกษาแล้วไม่มีสิทธิขอคืนเงินค่าเล่าเรียนในทุกกรณี

24.3 นักศึกษาที่ลาพักการเรียน หรือลาออกจากการเป็นนักศึกษา หลังจากลงทะเบียนเรียนไปแล้ว จะขอคืนค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่ได้ เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

24.3.1 เจ็บป่วยต้องรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จาก โรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชน

24.3.2 มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย อุบัติเหตุ หรือฉุกเฉิน โดยได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจาก อธิการบดี

24.4 นักศึกษาที่มีหนี้สินกับมหาวิทยาลัยจะต้องชำระหนี้สินให้เสร็จสิ้นก่อนการลงทะเบียนเรียน ครั้งต่อไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติผ่อนผันจากอธิการบดี

ข้อ 25 นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ยังไม่เสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ต้องลงทะเบียนชำระค่ารักษาสภาพนักศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพ นักศึกษาให้ดำเนินการและเสร็จภายในภาคการศึกษานั้น ๆ

ข้อ 26 การลาพักการเรียน

26.1 นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนต่อผู้อำนวยการหลักสูตรโดยความเห็นชอบจาก อาจารย์ที่ปรึกษาในกรณีต่อไปนี้

26.1.1 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นควร สนับสนุน

26.1.2 ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหาร

26.1.3 เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ หรือยกยันตรายจนไม่สามารถเรียนได้ครบตามเวลา ที่กำหนดในภาคการศึกษานั้น ตามใบสั่งของแพทย์ผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการแพทย์

26.1.4 ความจำเป็นส่วนตัวและได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วอย่างน้อย

1 ภาคการศึกษา

26.1.5 เหตุผลจำเป็นอื่นตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร

26.2 การลาพักการเรียนให้อนุมัติได้ไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา หากนักศึกษามีความจำเป็น จะขอลาพักการเรียนต่ออีกให้ยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนใหม่

26.3 ให้นำระยะเวลาที่ลาพักการเรียนรวมเข้าในระยะเวลาการศึกษาด้วย

26.4 ในระหว่างที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน นักศึกษาต้องชำระเงินค่ารักษาสภาพ นักศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามระเบียบกำหนด

26.5 เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต่อผู้เรียนจะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อผู้อำนวยการหลักสูตร ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์

ข้อ 27 การลาออก

นักศึกษาที่ต้องการจะลาออกจากการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ยื่นคำร้องต่ออธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายโดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการหลักสูตร การลาออกจะมีผลเมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาออก

ข้อ 28 การฟื้นสภาพนักศึกษา

นักศึกษาจะฟื้นสภาพเป็นนักศึกษาเมื่อ

28.1 สำเร็จการศึกษา

28.2 ลาออกและได้รับอนุมัติแล้ว

28.3 มหาวิทยาลัยสั่งให้ออกเนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบการลงทะเบียนและการชำระค่าบำรุงการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

28.4 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 ในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่ง ยกเว้นภาคการศึกษาแรก

28.5 ใช้ระยะเวลาศึกษาครบตามที่หลักสูตรกำหนด

28.6 นักศึกษาปริญญาโทที่สอบการค้นคว้าอิสระหรือสอบสารนิพนธ์ หรือสอบวิทยานิพนธ์ไม่ผ่าน และนักศึกษาปริญญาเอกที่สอบวิทยานิพนธ์หรือภาษาต่างประเทศไม่ผ่านภายในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด

28.7 ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

28.8 ถูกลงโทษให้ออกจากการเป็นนักศึกษา เนื่องจากมีความประพฤติไม่เหมาะสมอย่างร้ายแรง

28.9 ถึงแก่กรรม

ข้อ 29 การรักษาสถานภาพนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาและหรือนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาแต่ได้ลงทะเบียนเรียนครบตามหลักสูตรแล้ว ต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษาหรือฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 30 การขอกลับเข้าเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่ฟื้นสภาพนักศึกษาตามข้อ 28.2 และ ข้อ 28.4 อาจขอกลับเข้าเป็นนักศึกษาได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด 6
การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ 31 ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนไว้แต่ภาคการศึกษา เมื่อสิ้นภาคการศึกษา หรืออาจวัดผลระหว่างภาคการศึกษาด้วยก็ได้ ทั้งนี้การวัดผลอาจจะใช้วิธีการใด ๆ ที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น ๆ

ข้อ 32 การประเมินผลการศึกษาใช้สัญลักษณ์ ความหมาย และระดับคะแนน ดังนี้

32.1 สัญลักษณ์ที่เป็นค่าระดับคะแนนแสดงผลการประเมิน ให้ใช้ในรายวิชาที่มีการลงทะเบียนเรียนและนับหน่วยกิต ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	ผลการศึกษา	ระดับคะแนน/หน่วยกิต
A	ดีเยี่ยม	Excellent	4.0
B ⁺	ดีมาก	Very Good	3.5
B	ดี	Good	3.0
C ⁺	ค่อนข้างดี	Fairly Good	2.5
C	พอใช้	Fair	2.0
D ⁺	อ่อน	Poor	1.5
D	อ่อนมาก	Very Poor	1.0
F	ตก	Fail	0

นอกจากใช้ระดับคะแนนดังกล่าวแล้ว ผลการศึกษาของรายวิชาอาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์ต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
AUD	การลงทะเบียนเพื่อร่วมฟัง (Audit) โดยไม่นับหน่วยกิต ในกรณีการลงทะเบียนเพื่อร่วมฟังในรายวิชาระดับปริญญาตรีให้ใช้สัญลักษณ์ในการวัดผลเป็น AUD เช่นกัน
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete) ใช้ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถเข้าสอบได้เพราะเหตุสุดวิสัย หรือปฏิบัติงานไม่ครบตามที่ผู้สอนกำหนด การเปลี่ยน I เป็นผลการประเมินต้องกระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป ถ้าไม่เสร็จภายในกำหนดให้เปลี่ยนผลการประเมินเป็น F โดยอัตโนมัติ

S	ผ่าน (Satisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาหรือการสอบประเภทต่าง ๆ ที่ไม่คิดค่าระดับคะแนน
U	ไม่ผ่าน (Unsatisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาหรือการสอบประเภทต่าง ๆ ที่ไม่คิดค่าระดับคะแนน
W	ใช้สำหรับวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนวิชาเรียน (Withdrawn) หรือนักศึกษาที่ลาพักการศึกษาหรือถูกสั่งให้พักการศึกษาภายหลังจากลงทะเบียนในภาคเรียนนั้นแล้ว
WP	ยังไม่สามารถวัดผลได้ (Work in Progress) เนื่องจากอยู่ในระหว่างการศึกษาวิจัยค้นคว้า ใช้สำหรับรายวิชาสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือรายวิชาที่กำหนดเวลาการศึกษามากกว่าภาคการศึกษาภาคปกติ ซึ่งนักศึกษาต้องรักษาสภาพและจะต้องเปลี่ยนสัญลักษณ์ WP เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นค่าระดับคะแนนหรือ สอบผ่าน (S) หรือสอบไม่ผ่าน (U) แล้วแต่กรณี

การประเมินผลการสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติและการสอบภาษาต่างประเทศ ให้ใช้สัญลักษณ์ S และ U ตามเงื่อนไขที่กล่าวแล้ว

32.2 การประเมินผลการสอบการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ทั้งก่อนและหลังการสอบโครงร่าง (Proposal) หากไม่มีความก้าวหน้าหรือยังไม่สามารถประเมินได้ ให้ใช้สัญลักษณ์ WP และนักศึกษาต้องรักษาสภาพ หากสอบผ่านให้ใช้สัญลักษณ์ S หากไม่ผ่านให้ใช้สัญลักษณ์ U

ข้อ 33 นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาใด นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนรายวิชานั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้นจึงจะมีสิทธิ์สอบปลายภาค หากนักศึกษามีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 ให้ยื่นคำร้องขอมิสิทธิ์สอบพร้อมหลักฐานแสดงความจำเป็นของการขาดเรียนต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยก่อนสอบปลายภาค 2 สัปดาห์ เพื่อพิจารณาสิทธิ์ในการเข้าสอบ

ข้อ 34 การประเมินผลการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ ให้กระทำหลังจากสอบหรือรายงานปากเปล่าและมีผลการประเมินเป็นระดับขึ้น ดังนี้

PE (Pass with Excellent)	ผ่านดีมาก
P (Pass)	ผ่าน
F (Fail)	ไม่ผ่าน

ข้อ 35 การนับจำนวนหน่วยกิตและการคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม

35.1 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพื่อให้ครบตามหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบผ่านเท่านั้น และในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนวิชาใดวิชาหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรในวิชานั้นเพียงครั้งเดียว

35.2 การคำนวณหาหน่วยกิตสะสมและคะแนนเฉลี่ยสะสมให้กระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค

35.3 การคำนวณหาหน่วยกิตสะสมและคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากทุกรายวิชาที่มีการประเมินตามข้อ 32.1 ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาใดมากกว่า 1 ครั้ง ให้นำหน่วยกิตและแต้มระดับคะแนนที่ได้เพียงครั้งเดียวไปคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม

35.4 คะแนนเฉลี่ยสะสมคำนวณจากผลการศึกษาดังแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงสอบไล่ครั้งสุดท้าย โดยนำผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับแต้มระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตสะสม

35.5 การคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คิดทศนิยมสองตำแหน่ง เศษทศนิยมในตำแหน่งที่สามหากมีค่าตั้งแต่ 5 ขึ้นไปให้เพิ่มค่าในตำแหน่งที่สองอีก 1

ข้อ 36 การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

รายวิชาใดที่นักศึกษาสอบได้ต่ำกว่า C หรือ U นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นในหมวดเดียวกัน และมีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนได้โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการหลักสูตรก่อนจะลงทะเบียนเรียน

ข้อ 37 การทุจริตในการสอบ

นักศึกษาที่ทำการทุจริตในการสอบให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงและพฤติกรรมในการกระทำซึ่งอาจกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้

37.1 สอบตกในวิชานั้น

37.2 สอบตกในรายวิชานั้นและพักการเรียนในภาคการศึกษาถัดไป

37.3 พ้นจากสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 38 การสอบประเภทต่าง ๆ และการสอบการค้นคว้าอิสระ สอบสารนิพนธ์ สอบวิทยานิพนธ์

38.1 การสอบรายวิชา นักศึกษาจะต้องสอบรายวิชาที่ลงทะเบียน เว้นแต่รายวิชาที่ลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังหรือรายวิชาที่ได้ถอนโดยถูกต้องตามระเบียบ อาจารย์ประจำวิชาจะต้องแจ้งผลการสรุปสอบไปยังสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยตามแบบฟอร์มที่กำหนดภายใน 15 วัน นับจากวันสอบ

38.2 การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียนและมีการสอบปากเปล่าสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ข การสอบประกอบด้วยวิชาในสาขาวิชาเอกเฉพาะและสาขาที่เกี่ยวข้องโดยให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้เป็นผู้สอบ

38.3 การสอบการค้นคว้าอิสระ หรือสารนิพนธ์ เป็นการสอบปากเปล่าเพื่อทดสอบความรู้และความเข้าใจในการทำค้นคว้าอิสระ หรือการทำสารนิพนธ์ ของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ข โดยให้มีคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ หรือสารนิพนธ์ เป็นผู้สอบ

38.4 การสอบวิทยานิพนธ์เป็นการสอบปากเปล่าเพื่อทดสอบความรู้และความเข้าใจในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก(1) และแผน ก แบบ ก(2) โดยให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้สอบ

38.5 การสอบวิทยานิพนธ์ปากเปล่า เพื่อทดสอบความรู้และความเข้าใจในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก แบบ 1 และ แบบ 2 อย่างลุ่มลึก โดยให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้สอบ

38.6 การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เป็นการสอบในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อวัดว่านักศึกษามีความสามารถที่จะดำเนินการวิจัยโดยอิสระและเป็นผู้มีสิทธิเสนอการทำวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก แบบ 1 และแบบ 2 โดยให้มีคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติเป็นผู้สอบ

38.7 การสอบภาษาต่างประเทศเป็นการวัดความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นหลัก โดยอาจมีการประเมินความสามารถในด้านอื่น ๆ ประกอบด้วยได้ สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตแบบ 1 และ แบบ 2 โดยให้มีคณะกรรมการสอบภาษาต่างประเทศเป็นผู้สอบ

ข้อ 39 การสอบตามข้อ 38.2 , 38.6 และ 38.7 ให้สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติและการสอบภาษาต่างประเทศ

ข้อ 40 การทำและการสอบการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 7

จริยธรรมและลิขสิทธิ์

ข้อ 41 จริยธรรม

เมื่อมีผู้กล่าวหาว่านักศึกษาทุจริตการทำการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ เป็นลายลักษณ์อักษร ให้อธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

41.1 ดำเนินการสอบสวน รวมถึงให้มีอำนาจเรียกบุคคลผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ถ้อยคำเป็นลายลักษณ์อักษร เรียกเอกสารที่อยู่ในครอบครองของบุคคลหรือหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการจะต้องให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือนำพยาน หลักฐานมาชี้แจง แก่ผู้กล่าวหาด้วย

41.2 สรุปผลการสอบสวนและเสนอบทลงโทษต่ออธิการบดี

41.3 หากคณะกรรมการ เห็นว่า เป็นเหตุกรณี ที่มีได้เป็นการจงใจ หรือเป็นกรณีที่นักศึกษา ละเลย การดำเนินการตามขั้นตอน การทำวิทยานิพนธ์ ที่กำหนดไว้และ ไม่ร้ายแรง อาจปรับให้ การสอบ วิทยานิพนธ์หรือ สารนิพนธ์ ปรากฏผลเป็น “ตก” และ นักศึกษาต้องเริ่มขั้นตอน การทำวิทยานิพนธ์หรือ สารนิพนธ์ใหม่ ทั้งนี้ ต้องไม่ถือเป็นเหตุ ให้ต้องมีการ ต่ออายุการศึกษา

41.4 หากเป็นการทุจริตร้ายแรง ให้เสนอบทลงโทษ ต่ออธิการบดี เพื่อสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษา ในกรณีที่ยังคงมีสภาพ เป็นนักศึกษา หรือกรณีที่ นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว ให้เสนอสภามหาวิทยาลัย ถอดถอนปริญญา

ข้อ 42 ลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ ที่เกิดจากการทำการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ซึ่งได้รับการอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและเป็นของ มหาวิทยาลัย นักศึกษาจะต้องส่งหนังสือขอตกลงว่าด้วยลิขสิทธิ์ในการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ให้แก่มหาวิทยาลัยพร้อมกับตัวเล่มการค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ฉบับ สมบูรณ์

หมวด 8

การสำเร็จการศึกษาและการขออนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตร

ข้อ 43 การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติต่อไปนี้

43.1 สำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด

43.2 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามเงื่อนไขของหลักสูตร

43.3 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมของวิชาเรียนไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 คะแนนหรือเทียบเท่า

43.4 มีความประพฤติดี

43.5 สำหรับหลักสูตรปริญญาโท นอกเหนือจากข้อ 43.1 , 43.2 , 43.3 , 43.4 แล้ว

นักศึกษาจะสำเร็จได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

43.5.1 ได้สอบผ่านวิทยานิพนธ์สำหรับหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก(1)

43.5.2 ได้สอบผ่านวิทยานิพนธ์สำหรับหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก(2)

43.5.3 ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนด

43.5.4 ได้สอบผ่านการค้นคว้าอิสระ หรือสารนิพนธ์ และการสอบประมวลความรู้ สำหรับหลักสูตรปริญญาโท แผน ข

43.6 สำหรับการสำเร็จหลักสูตรปริญญาเอก นอกเหนือจากข้อ 43.1 , ข้อ 43.2 , ข้อ 43.3 และ ข้อ 43.4 แล้ว นักศึกษาจะสำเร็จได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

43.6.1 สอบผ่านการสอบตามข้อ 38.5 , ข้อ 38.6 และข้อ 38.7

43.6.2 ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนด

ข้อ 44 การอนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตร

44.1 นักศึกษาผู้คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาให้ยื่นคำร้องแสดงความจำนงขอสำเร็จการศึกษาต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน ก่อนสิ้นภาคการศึกษาสุดท้ายของหลักสูตร

44.2 นักศึกษาที่จะได้รับพิจารณาเสนอชื่อขออนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่อมหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

44.2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ 43

44.2.2 ไม่ค้างชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

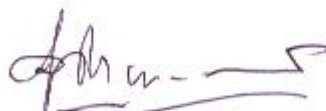
44.2.3 เป็นผู้ไม่อยู่ในระหว่างถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษา

หมวด 9

บทเฉพาะกาล

ข้อ 45 การดำเนินการใดๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จใน ขณะที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับให้ดำเนินการ หรือปฏิบัติกรต่อไปตามระเบียบที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ เว้นแต่ถ้ามีข้อกำหนดใดแห่งระเบียบนี้เป็นคุณแก่นักศึกษาหรือการบริหารจัดการให้อนุโลมใช้ข้อกำหนดนี้ได้

ประกาศ ณ วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2558

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุจิต นูญบงการ)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาดไทย